

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรการสานกระเป่าจากเส้นไหม จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ด้านความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบัวเขต

ความเป็นมา

ส่งเสริมสนับสนุนเป็นการฝึกทักษะอาชีพตามแนวทางศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีรายได้มีงานทำ เป็นการพัฒนาด้านอาชีพ การจัดอบรมการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

หลักการของหลักสูตร

การทอเสื่อกก เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ที่มีการสืบทอดต่อกันมา จากบรรพบุรุษหลายๆรุ่น ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน มีพื้นที่ มีต้นไหมขึ้นอยู่บริเวณริมน้ำจำนวนมาก ชาวบ้าน จึงมีการนำต้นกกมาใช้ในการสานเป็นเสื่อไหม เพื่อใช้ในครัวเรือนและมอบเป็นมรดกให้ลูกหลานเวลาที่แต่งงาน ออกเรือนใหม่ ได้นำไปใช้ ทำให้วัฒนธรรมการใช้เสื่อกกยังคงอยู่กับชุมชนมาเรื่อยๆ ในช่วงหลังมีการพัฒนา รูปแบบ และวิธีการสาน มาเป็นการทอเสื่อกกเพิ่มมาด้วยและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทั้ง เสื่อ กระเป๋า กระเป๋า ที่รองนั่ง ที่รองแก้วและผลิตภัณฑ์ อื่นๆ อีกหลายชนิด ทำให้ต้นกกและต้นไหม เป็นพืช เศรษฐกิจของชาวอำเภอบัวเขต ชาวบ้านมีปลูกไว้แทบทุกหลังคาเรือน เพราะเป็นพืชที่ช่วยสร้างอาชีพและ รายได้ของชาวบ้านที่สำคัญคือเป็นพืชที่ปลูกและขยายพันธุ์ได้ง่าย

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอบัวเขต จึงจัดโครงการศูนย์ฝึกชุมชนอาชีพหลักสูตรระยะสั้น ขึ้นเพื่อ ตอบสนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พร้อมทั้งมีประโยชน์ต่อการ ประกอบอาชีพและการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ของประชาชนในพื้นที่ อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและเห็นคุณค่าของต้นไหม นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้
๒. เพิ่มทักษะงานฝีมือในการสานกระเป่าจากเส้นไหม เพื่อการเรียนรู้และใช้เป็นอาชีพเสริมต่อไป
๔. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ใช้จินตนาการและความคิดในทางที่สร้างสรรค์
๕. เป็นการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การสานหมวกจากต้นไหมให้คงอยู่ต่อไป และ ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีอาชีพ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ต้องการพัฒนาอาชีพเดิมให้ดีขึ้น

โครงสร้างของหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการสานกระเป่าจากเส้นไหม	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการสานกระเป่าจากเส้นไหม	วิทยากรให้ความรู้เบื้องต้น หลักสูตรการสานกระเป่าจากเส้นไหม	๕	-
๒.	๒.ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. ขั้นตอนเตรียมการ ในการสานกระเป่าจากเส้นไหม ๒. อุปกรณ์	๒.๑ ขั้นตอนเตรียมการ ๒.๒ อุปกรณ์ที่ใช้ - ต้นไหมตากแห้ง - สี (ตามต้องการ) - ชั้นน้ำพลาสติก - มีดคัตเตอร์ - แปรงปัตฝุ่น - กรรไกร - แบบบล็อกไม้	วิธีทำ ขั้นตอนและการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ ๑. สานฐานกระเป่า นำเส้นไหมที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้น ทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้ ทำฐานดึงเส้นไหม ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยึดเส้นไหม โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นไหมเคลื่อน จากนั้นพับเส้นไหมให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเป่า ขั้นตอนที่ ๒. ใส่แบบบล็อกไม้สานตัวกระเป่านำเส้นไหมที่เตรียมไว้สานตัวกระเป่า มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเป่าจนรอบตัวกระเป่า ดึงเส้นไหมให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวกระเป่า ขั้นตอนที่ ๓. สานปากกระเป่า พับเส้นไหมตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นไหมตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นไหมให้แน่น ทำการสานวนรอบปากกระเป่าอีกครั้งโดยใช้เส้นไหมที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป่า		๒๐

				หมายเหตุ ถ้าต้องการลวดลายและสีของกระเป่า ก็นำต้นกกไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ		
๓.	๓.การบริหารจัดการในอาชีพ	-สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ -สามารถคิดคำนวณต้นทุน ผลกำไร/ขาดทุนได้ -สามารถวางแผนการจัดการเกี่ยวกับผลผลิตได้ -สามารถวิเคราะห์และบอกวิธีแก้ปัญหาค่าความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้ -บอกวิธีการป้องกันปัญหาที่เกิดจากความเสียหาย	๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การสานกระเป่าจากเส้นไหม ๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าจากเส้นไหม ๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานกระเป่าจากเส้นไหม ๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานกระเป่าจากเส้นไหม	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศ และโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ ๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุน กำไร การจัดทำบัญชี การกำหนดราคา การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า ๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน	๕	
๔.	การจัดการและการตลาด	๑. สามารถคำนวณวัสดุแหล่งวัสดุและราคาการคิดค่าแรงงานได้	การจัดการและการตลาด การคำนวณวัสดุที่ใช้ การหาแหล่งวัสดุและราคา และการคิดค่าแรงงาน	๑. การบรรยายให้ความรู้ - การคำนวณวัสดุที่ใช้ - การหาแหล่งวัสดุและราคา - การคิดค่าแรงงาน	๕	
๕.	การวัดและประเมินผล	เพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจและทดสอบฝีมือ ผู้เรียน	เป็นการวัดผลผู้รับ การฝึกโดยการ ประเมินผล หลังการ ฝึกอบรม	ทดสอบ		๕
					๑๐	๓๐
					๔๐	

สื่อการเรียนรู้

๑. วัสดุอุปกรณ์ในการทำกระเป่า
๒. ใบความรู้
๓. วิทยากร

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษา

ลงชื่อ

(นางสาวอรรวรรณ สุตาไสย์)

ครู กศน.ตำบล

ผู้เสนอหลักสูตร

ลงชื่อ

(นางเพ็ญแข สิ้นสร้าง)

ครูอาสาสมัคร

ผู้ตรวจหลักสูตร

ลงชื่อ

(สิบเอกชยุต อสีพงษ์)

ครู

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางกนกนัฐ สิงหะ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศีขรภูมิ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบัวเขต

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ

หลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล จำนวน ๔๐ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)

วันที่

สถานที่จัดการเรียน

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	<p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๒ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล</p> <p>๑.๓. ทิศทางการประกอบอาชีพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล</p>	<p>-วิทยาการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล</p> <p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล</p> <p>๔. ทิศทางการประกอบอาชีพ การศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากเส้นกทิล</p> <p>- ร่วมกันอภิปรายและสรุปผล / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	๕ ชม.
	<p>๒. .๑ ขั้นเตรียมการ</p> <p>๒.๒ อุปกรณ์ที่ใช้</p> <p>๑) ต้นไผ่ตากแห้ง</p> <p>๒) สี (ตามต้องการ)</p> <p>๕) ชั้นน้ำพลาสติก</p> <p>๖.) มีดคัตเตอร์</p> <p>๗) แปรงปิดฝุ่น</p> <p>๘) กรรไกร</p> <p>๑๐) แบบบล็อกไม้</p>	<p>การลงมือปฏิบัติขั้นตอนการผลิต</p> <p>วิธีทำขั้นตอนและการปฏิบัติงาน</p> <p>๑. คัดเลือกต้นไผ่ที่สมบูรณ์ อายุ ๔ – ๕ เดือน</p> <p>๒. ตัดต้นไผ่ที่คัดเลือกแล้วนำไปตากแดด ให้แห้ง ประมาณ ๕ – ๗ วัน</p> <p>ขั้นตอนที่ ๑. สาขานกกระเปาะ</p> <p>นำเส้นไผ่ที่เตรียมไว้ มาสานสลับนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นไผ่ที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นไผ่ ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยึดเส้นไผ่ โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นไผ่เคลื่อน จากนั้นพับเส้นไผ่ให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเปาะ</p> <p>ขั้นตอนที่ ๒. นำแบบบล็อกไม้ สานตัวกระเปาะ</p> <p>นำเส้นไผ่ที่เตรียมไว้สานตัวกระเปาะ มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเปาะจนรอบตัวกระเปาะ ดึงเส้นไผ่ให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นไผ่ที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวกระเปาะ</p>	๒๐

		<p>ขั้นตอนที่ ๓. สานปากกระเป่า</p> <p>พับเส้นไหมตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นไหมตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นไหมให้แน่น ทำการสานวนรอบปากกระเป่าอีกครั้งโดยใช้เส้นไหมที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป่า</p> <p>หมายเหตุ ถ้าต้องการลวดลายและสีของกระเป่า ก็นำต้นไหมไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ</p>	
	<p>๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าจากเส้นกกไหม</p> <p>๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าจากเส้นไหม</p> <p>๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานกระเป่าจากเส้นไหม</p> <p>๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานกระเป่าจากเส้นไหม</p>	<p>๑. ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศและโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ และแหล่งเรียนรู้</p> <p>๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุน กาไร การจัดทำบัญชี การกำหนดราคา การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า</p> <p>๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน</p>	๕
	การจัดการและการตลาด	การจัดการและการตลาด การคำนวณวัสดุที่ใช้ การหาแหล่งวัสดุและราคา และการคิดค่าแรงงาน	๕
	การวัดและประเมินผล	เพื่อทดสอบความรู้ความ เข้าใจและทดสอบฝีมือ ผู้เรียน	๕
รวม			๔๐ ชม.

ลงชื่อ.....วิทยากร
(.....)

วันที่

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(.....)

วันที่

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล
(.....)

วันที่

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....)

วันที่